2026/1124

27.5.2026 г.

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2026/1124 НА КОМИСИЯТА

от 26 май 2026 година

за суспендиране на режим активно усъвършенстване по отношение на суровата захар от захарна тръстика, която се използва за получаването на бяла захар

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 на Съвета ([1]), и по-специално член 195 и член 229, параграф 2 от него,

като има предвид, че:

(1) В член 195 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 е предвидена възможността Комисията да суспендира режим активно усъвършенстване, когато на пазара на Съюза възникнат или е възможно да възникнат смущения. Мярката, предвидена в посочения член, е мярка с общо приложение, за която Комисията взема решение чрез свой регламент за изпълнение.

(2) Режимът активно усъвършенстване е специален митнически режим, който е предвиден в член 256 от Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([2]) и при който несъюзни стоки може да бъдат използвани, без да подлежат на мита и вземания, на митническата територия на Съюза в една или повече операции по усъвършенстване, преди да бъдат реекспортирани или да бъдат допуснати за свободно обращение на митническата територия на Съюза, което подлежи на приложимите вносни мита и вземания. Съгласно член 211, параграф 1 от същия регламент операторите от Съюза трябва да поискат разрешение за използването на режим активно усъвършенстване.

(3) В рамките на режим активно усъвършенстване съществуват две процедури: несъюзни стоки може да се внесат, да се усъвършенстват и впоследствие да се реекспортират (IM-EX) или операторите може да поискат разрешение за предварителен износ на преработени продукти, получени от еквивалентни стоки, състоящи се от съюзни стоки, след което в ограничен срок несъюзни стоки, заместени с еквивалентни стоки, може да се внесат в Съюза, без да подлежат на мита и вземания, и да бъдат допуснати за свободно обращение на митническата територия на Съюза (EX-IM). По отношение на захарта в приложение 71-04 към Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446 на Комисията ([3]) е разрешено признаване на еквивалентност на стоките между несъюзната сурова захар от захарна тръстика, попадаща в кодове по КН 1701 13 90 и 1701 14 90, и захарното цвекло, попадащо в код по КН 1212 91 80, при условие че се получават преработени продукти, попадащи в код по КН 1701 99 10 (бяла захар).

(4) Вносителят на безмитната сурова захар може да е оператор, различен от износителя на рафинираната захар, и да е установен в друга държава членка. Следователно износът на бяла захар или на захар в преработен продукт може да доведе до внос на безмитна несъюзна сурова захар в държава членка, различна от тази, от която е осъществен първоначалният износ. Водещият принцип на режим активно усъвършенстване е, че количествата на внасяните стоки, които не подлежат на мита и вземания, трябва да са в равновесие със съответния износ на преработени стоки, в чийто състав влизат тези стоки. При ситуация EX-IM, когато вносът се осъществява в друга държава членка, износът на захар от една държава членка може да доведе до повишено наличие на захар в друга държава членка и да засегне вътрешносъюзната търговия.

([1]) ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

([2]) Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 г. за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 10.10.2013 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

([3]) Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446 на Комисията от 28 юли 2015 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на подробни правила за някои от разпоредбите на Митническия кодекс на Съюза (ОВ L 343, 29.12.2015 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2015/2446/oj).

(5) Що се отнася до пазара на захарта в Съюза като цяло, търговските статистически данни на Евростат показват, че през последните три пазарни години вносът под режим активно усъвършенстване е нараснал. През пазарната 2022/23 година са внесени 393 371 тона сурова захар и 236 201 тона бяла захар. През пазарната 2024/25 година вносът на сурова захар е нараснал на 587 472 тона, а вносът на бяла захар е намалял на 154 915 тона, тоест общото количество на вноса на захар под режим активно усъвършенстване е достигнало 742 387 тона, което съответства на 5 % от търсенето на пазара на Съюза.

(6) През първите три месеца на пазарната 2025/26 година под режим активно усъвършенстване са внесени 257 405 тона сурова захар и 61 537 тона бяла захар. В сравнение с първите три месеца на пазарната 2024/25 година използването на режим активно усъвършенстване се е увеличило с 43 %. Ако този темп на вноса продължи, вносът под режим активно усъвършенстване за цялата пазарна година би могъл да достигне 8 % от прогнозното търсене в Съюза за пазарната 2025/26 година.

(7) Информацията, съдържаща се в уведомленията за цените на бялата захар, за площите, върху които се отглежда захарно цвекло, и за производството на бяла захар, които държавите членки подават съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/1185 на Комисията ([4]), показва, че най-новият период на високи цени на захарта е повишил финансовата привлекателност на захарното цвекло, което през пазарната 2024/25 година е довело до увеличаване на площите, върху които то се отглежда, в сравнение с пазарната 2023/24 година. Съответното производство на бяла захар се е увеличило от 15,6 млн. тона през пазарната 2023/24 година на 16,6 млн. тона през пазарната 2024/25 година. През същия период търсенето в Съюза не се е променило и възлиза на 15,3 млн. тона.

(8) От началото на 2024 г. повишеното наличие и стагниращото търсене, както и силното понижаване на цените на световния пазар доведоха до намаляване на средната цена на бялата захар в Съюза. Най-новата налична средна цена в Съюза е от януари 2025 г. и възлиза на 516 EUR на тон, което представлява спад спрямо най-високото равнище — 856 EUR на тон, отбелязано през декември 2023 г.

(9) Няколко участници на пазара на Съюза реагираха на свръхпредлагането, като намалиха производството на захарно цвекло и бяла захар в Съюза. През пазарната 2025/26 година площите, върху които се отглежда захарно цвекло, намаляха с 12 %. В резултат на благоприятните условия за отглеждане обаче прогнозното производство намаля само с 3 % на 16 млн. тона бяла захар. Като се има предвид положението на световния пазар, се очаква към вече значителните равнища на запасите от захар в Съюза, които според уведомленията, подадени от държавите членки съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/1185, в началото на пазарната 2022/23 година бяха 1,5 млн. тона, а в края на пазарната 2024/25 година — 2,3 млн. тона, да се добави голям дял от прекомерното производство.

(10) Освен в намаляване на площите, върху които се отглежда захарно цвекло, пазарният отговор се изразява и в по-интензивен износ на бяла захар. Търговските статистически данни на Евростат за периода 2022/23—2024/25 г. показват, че пазарът на захарта в Съюза е преминал от нетен внос към нетен износ. През посочения период обичайният износ на захар нарасна от 0,6 млн. тона на 1,6 млн. тона, докато обичайният внос намаля от 2,3 млн. тона на 0,6 млн. тона. Това отразява намалялата нужда от захар от трети държави на пазара на Съюза и излишъка в производството на Съюза.

(11) Търговските статистически данни на Евростат сочат, че между пазарната 2022/23 и пазарната 2024/25 година обичайният внос и вносът под режим активно усъвършенстване, взети заедно, са намалели от 3 млн. тона на 1,4 млн. тона захар. През пазарната 2022/23 година обаче вносът под режим активно усъвършенстване е представлявал 21 % от целия внос на захар, докато през пазарната 2024/25 година неговият дял е 54 %. През първите три месеца на пазарната 2025/26 година делът на вноса под режим активно усъвършенстване е 58 % от целия внос. Вследствие на това нарастващото използване на режим активно усъвършенстване все повече измества търсенето на захар с произход от Съюза и отслабва въздействието, което оказват върху пазара намаляването на обичайния внос и увеличаването на обичайния износ.

([4]) Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/1185 на Комисията от 20 април 2017 г. за определяне на правила за прилагане на регламенти (ЕС) № 1307/2013 и (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на уведомленията до Комисията относно информация и документи и за изменение и отмяна на няколко регламента на Комисията (ОВ L 171, 4.7.2017 г., стр. 113, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2017/1185/oj).

(12) Освен това преминаването от обичаен внос на захар към внос под режим активно усъвършенстване оказва допълнителен натиск върху средната цена в Съюза, тъй като средната стойност на вноса (стойност, застраховка и навло — CIF) на вноса под режим активно усъвършенстване е по-ниска от средната стойност на CIF на обичайния внос. При режима активно усъвършенстване е възможно операторите от Съюза да внасят без мита и вземания захар с произход, по-конкурентен от произход, който има преференциален достъп до пазара на Съюза. По-конкретно увеличаващият се дял на вноса на сурова захар, която при процедура EX-IM в рамките на режим активно усъвършенстване може да бъде рафинирана и да бъде допусната за свободно обращение на вътрешния пазар на Съюза, оказва натиск върху цените на захарта в Съюза, като излага пазара в по-голяма степен на ниски цени от световния пазар и забавя възстановяването на пазара. Той намалява и ефективността на внимателно калибрираните договорености за достъп до пазара, постигнати в рамките на двустранни и многостранни търговски споразумения, при които — както поиска Групата на високо равнище за захарта в доклада си от 5 юли 2019 г. ([5]) — захарта се счита за чувствителен продукт.

(13) За илюстрация: през пазарната 2024/25 година суровата захар от захарна тръстика, попадаща в код по КН 1701 14 90 и внасяна под режим активно усъвършенстване, имаше средна стойност на CIF 469 EUR на тон, докато средната стойност на CIF при обичаен внос на сурова захар от захарна тръстика, попадаща в код по КН 1701 14 10, беше 604 EUR на тон. Тези цени CIF са изчислени въз основа на стойността и обема на съответния внос според търговските статистически данни на Евростат. При обичайния внос суровата захар от захарна тръстика, която се внася за получаването на бяла захар, попада в код по КН 1701 14 10, който подлежи на режим специфична употреба. При режим активно усъвършенстване за суровата захар от захарна тръстика, която се внася за получаването на бяла захар, се използва код по КН 1701 14 90.

(14) Въпреки че вносът на захар под режим активно усъвършенстване се уравновесява от износа на преработени продукти, прекомерното използване на този режим, особено при вноса на сурова захар от захарна тръстика за получаването на бяла захар, измества търсенето на захар с произход от Съюза на пазара на Съюза. Той води до отслабване на преговорната позиция на производителите на захар от Съюза, забавя сключването на договори и повишава вероятността от натрупване на запаси и от продажби на намалени цени. Тези ефекти могат да изменят ценообразуването и планирането на продажбите на пазара на Съюза и следователно да предизвикат смущения на пазара.

(15) Въз основа на гореизложеното Комисията счита, че на пазара на захар на Съюза са възникнали и е възможно да продължат да възникват смущения, дължащи се на непрекъснато нарастващия дял на вноса под режим активно усъвършенстване, по-специално при суровата захар от захарна тръстика, която се използва за получаването на бяла захар и има средна стойност на CIF под стойността на CIF при обичаен внос и значително под средната цена в Съюза.

(16) Поради това използването на режим активно усъвършенстване в сектора на захарта за суровата захар от захарна тръстика, която се използва за получаването на бяла захар, следва да бъде суспендирано. Като се има предвид, че нарастването на вноса под режим активно усъвършенстване засяга главно вноса на сурова захар от захарна тръстика, който представлява най-големият дял от общото използване на този режим и най-голямата ценова разлика спрямо обичайния внос, пропорционално е използването на режим активно усъвършенстване да бъде суспендирано само частично, тоест само по отношение на суровата захар от захарна тръстика, която се използва за получаването на бяла захар.

(17) Ето защо, за да се избегнат по-нататъшни смущения на пазара, предоставянето на нови разрешения за режим активно усъвършенстване за суровата захар, която попада в кодове по КН 1701 13 90 и 1701 14 90 и се използва за получаването на бяла захар, и за използването на захар като еквивалентна стока, както е описано в приложение 71-04 към Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446, следва да бъде суспендирано, считано от датата на публикуване на настоящия регламент в *Официален вестник на Европейския съюз*. За да се запази правната сигурност и да се избегнат смущения в договорните задължения, които вече са поети по силата на вече предоставените разрешения, следва да се предвиди преходен период от тридесет дни, след който съществуващите разрешения, които дават право да се използва режим активно усъвършенстване за сурова захар от захарна тръстика или да се използват еквивалентни стоки, следва да бъдат суспендирани.

(18) Като се имат предвид прогнозите за производството за пазарната 2025/26 година и натрупаните запаси, които ще бъдат прехвърлени към пазарната 2026/27 година, се очаква да е възможно на пазара да възникнат смущения, дължащи се на вноса под режим активно усъвършенстване, и след края на текущата 2025/26 пазарна година. Поради това е целесъобразно съответният режим активно усъвършенстване за сурова захар от захарна тръстика да бъде суспендиран за срок от 12 месеца до 27 май 2027 г. В срок от шест месеца от датата на влизане в сила на настоящия регламент Комисията ще извърши преглед на въздействието на суспендирането.

(19) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Комитета за общата организация на селскостопанските пазари — подгрупа „Полски култури и маслиново масло“,

([5]) https://agriculture.ec.europa.eu/farming/crop-productions-and-plant-based-products/sugar_en.

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

1. Считано от датата на влизане в сила на настоящия регламент, се суспендира използването на режим активно усъвършенстване по отношение на суровата захар от захарна тръстика, която попада в кодове по КН 1701 13 90 и 1701 14 90 и се използва за получаването на преработени продукти, попадащи в код по КН 1701 99 10 (бяла захар).

2. Параграф 1 не се прилага по отношение на вноса, извършван под режим активно усъвършенстване през период от 30 дни от датата на влизане в сила на настоящия регламент съгласно разрешенията, валидни към посочената дата.

Член 2

В срок от шест месеца от датата на влизане в сила на настоящия регламент Комисията извършва преглед на въздействието на суспендирането, предвидено в член 1, и предприема всички подходящи мерки, които са необходими.

Член 3

Настоящият регламент влиза в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага до 27 май 2027 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на 26 май 2026 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN